

RADIOMÄEN HANKESUUNNITELMA

Lahden kaupunki
kaupunkiympäristön palvelualue
Askonkatu 2
15100 Lahti

SISÄLLYS

SUUNNITELMASELOSTUS

PIIRUSTUKSET

LUONNOS

2. JOHDANTO

Radiomäen alue on keskeinen ulkoilualue Lahden keskustassa. Alueella on useita perusparannettavia ja kehitettäviä kohteita, jotka on koottu tähän hankesuunnitelmaan.

Suunnitelmassa esitetään kohteet, niiden rakentamistoimenpiteet sekä rakentamisen alustava aikataulu ja kustannukset.

Hankesuunnitelmassa on seuraavat osa-alueet:

- 1) Urheilukentän perusparantaminen
- 2) Hiekkakentän alueen perusparantaminen
- 3) Urheilukentän katsomon ja kuuluttamon uusiminen
- 4) Alueen kasvillisuuden käsittely
- 5) Liikennejärjestelyiden parantaminen
- 6) Portaiden kunnostaminen
- 7) Ulkoilureittien kunnostaminen
- 8) Leikkikentän kunnostaminen
- 9) Esteetön reitti Mannerheiminkadulta

3. HANKESUUNNITELMAN LAATIJAT

Lahden kaupunki, kaupunkiympäristön palvelualue

Inka Salo, suunnitteluinsinööri
Elsa Keskiaväli,
Kirsi Kujala, kaupunginpuutarhuri
Tarja Tolvanen-Valkeapää, liikenneinsinööri
Jani Tuhkanen, rakennuttamispäällikkö

Lahden kaupunki, sivistyksen palvelualue

Markku Ahokas, liikuntapalvelupäällikkö
Harri Uurainen, liikuntapaikkamestari

Ramboll Finland Oy

Kari Mönkäre, projektipäällikkö
Eva Tavast, maisemasuunnittelija
Jenny Matilainen, suunnittelija

Kannen kuvat Juha-Pekka Huotari/Lahden kaupunki ja Lahden karttapalvelu. Raportin kuvat Lahden karttapalvelu ja Ramboll Finland Oy.

5 RADIOMÄEN ALUEEN NYKYTILANNE

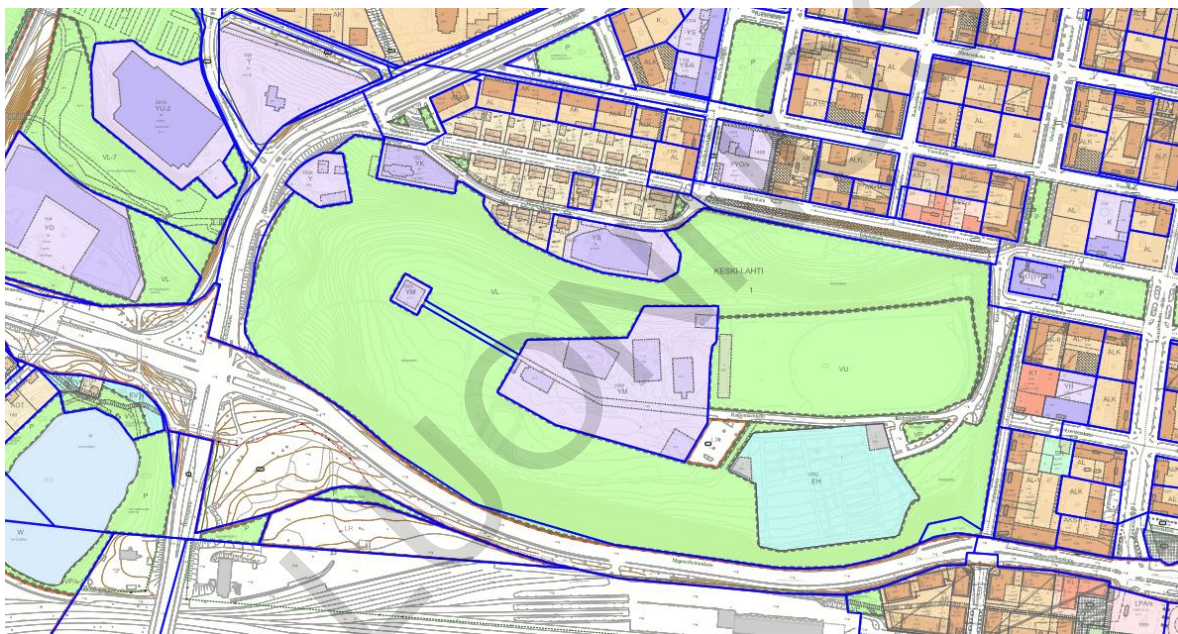
Radiomäki on ainutlaatuinen liikunta- ja urheilualue aivan kaupungin keskustassa ja soveltuu ympäri vuoden kilpailu- ja harrastustoimintaan sekä erilaisiin tapahtumiin. Alue on suosittu kaupunkilaisten ulkoilualue keskeisen sijainnin takia, aluetta käyttävät myös Lahden koulut ja oppilaitokset.

Urheilukenttä on Lahden vanhin; se on perustettu vuonna 1922. Urheilukenttä on perusparannettu v. 1986 sekä v. 2009 ja v. 2012.

Vuonna 1927 rakennetut radiomastot ja Lahden vanhin hautausmaa sijaitsevat aivan urheilukentän ja lenkkipolkujen vieressä. Museoalueella sijaitsee myös vanha kivinen näkötorni.

5.1 Kaavatilanne

Radiomäen alueella on lainvoimainen asemakaava 22.4.1993 "Keski-Lahti 1 puisto, urheilu, pysäköinti, katu ja hautausmaa-alueet "Radiomäki".

Kuva 1. Asemakaava [Karttapalvelu]

5.1 Liikenne

Radiomäelle ajoneuvoliikenne on Radiomäenkadun kautta, alkaen kaupungintalolta Harjukadulta ja päättyen pysäköintialueeseen.

Radiomäenkadulla on jalankulkuväylä n. 120 metrin matkalla, kadun molemmilla puolilla. Jalankulkuyhteydet Radiomäelle on useista kohdista alueen ulkoilureiteiltä, itäpäädyistä Radiomäenkadun kunnostettujen portaiden kautta ja matkakeskuksen suunnasta Salininkadun ja Mannerheiminkadun risteyksestä alkavien portaiden kautta. Länsipäässä Radiomäkeä on puistoraitteja alkaen Hollolankadun ja Mannerheiminkadun risteyksestä. Lisäksi alueelle on jalankulkuyhteys alueen pohjoispuolelta Harjukadun ja Elielinkadun portaiden kautta ja leikkikentältä.

Autopaikkojen määrä pysäköintialueella on 72 kpl, autopaikoista 1 kpl on invapaikkana. Lisäksi autopaikkoja on hautausmaan pysäköintialueella 16 kpl.

Pysäköintialueita käytetään urheilukentän, hautausmaan, museon sekä alueen ulkoilijoiden pysäköintiin.

Kuva 2. Ilmakuva [Karttapalvelu]

Matkakeskus sijaitsee Radiomäen kaakkoispuolella noin 500 metrin päässä. Linja-autoliikennettä on Mannerheiminkadulla sekä Hollolankadulla ja Vesijärvenkadulla.

Lähin kaupunkipyörien asema on Marskinaukiolla matkakeskuksen läheisyydessä.

Kuva 3. Kaupunkipyörien asemat [Karttapalvelu]

6 RADIOMÄEN INVESTOINTIKOhteet

Hankesuunnitelmaan on sisällytetty seuraavat kohteet. Kohteet on esitetty erillisissä kartoissa kohteet numeroituna.

1a, 1b, 1c URHEILUKENTÄN PERUSKORJAUS

Radiomäen kentän suorituspaikat, päällysteet sekä keskikenttä on peruskorjattava, jotta kentällä voidaan järjestää yleisurheilukilpailuja ja kenttä mahdollistaa koululiikunnan ja harrastajien yleisurheilun.

Suorituspaikkojen pinnoitteiden ruiskutus on tehty v.2012, pinnoite on paikoin kulunut käytön johdosta ja osin pinnoite on myös irronnut.

Urheilukentän suorituspaikkojen mitoitus ei ole kansainvälisten ja kansallisten mitoitusohjeiden mukainen, mm. kentän kaarteeseen säde on 38 metriä, suositeltavan kentän säde on 36,5 metriä tai enintään 37 metriä.

Peruskorjauksessa uusitaan suorituspaikkojen pinnoitteet, kuivatusrakenteet ja ratareunukset sekä suorituspaikat. Nykyinen urheilukenttäpinnoite ja alapuolinen asfalttikerros poistetaan, alueet asfaltoidaan ja päällystetään urheilukenttäpinnoitteella. Suorituspaikoista uusittavia ovat pituushyppypaikat, heittopääty ja hyppypääty sekä juoksurata ja vesieste. Kentän mitoitus muutetaan 37,0 metrin säteelle.

Urheilukentälle esitetään valaistuksen parantaminen, joka mahdollistaa kentän pidemmän käytön syksyllä. Valaisinpylväät sijoitetaan kenttäalueen ulkopuolelle, alustavat sijainnit on esitetty asemapiirustuksessa. Valaistus toteutetaan energiaa säästävillä Led- valaisimilla, valaisinpylväiden alustava korkeus 20 metriä.

Kuva 4. Urheilukenttä, katsomo ja ajanottorakennus

2a, 2b, 2c ja 2d HIEKKAPINTAINEN KENTTÄ

Urheilukentän viereinen hiekkakenttä toimii kesäaikana pallo- ja pelikenttänä sekä talvella jääkiekkokaukalona ja yleisluistelualueena. Kentällä on kiekon- ja moukarinheiton heittopaikka sekä kuulantyöntöpaikka.

Hiekkakentän vedenläpäisevyys on heikentynyt, kentälle rakennetaan salaojitus ja pintakuivatus tehostetaan pinnanmuotoilulla ja hulevesikaivoilla. Pinnan muotoilu tehdään murskeella ja päällyste tehdään kivituhkalla. Kentän alueella on olemassa oleva hulevesiviemäri, johon uudet hulevesikaivot liitetään. Hulevedet on johdettu hiekkakentän pohjoispuolelle moukarihäkin taakse.

Portin yhteyteen urheilukentän puolelle sijoitetaan uusia ulkoliikuntavälineitä sekä siirretään kentän pohjoisreunalla olevat nykyiset välineet. Alueen päällysteenä teknurmi.

Portin yhteyteen sijoitetaan uudet runkolukittavat pyörätelineet, pyöräpaikkoja 40 kpl.

Jalankulkijoiden liikkumisen turvallisuutta lisätään korottamalla Radiomäenkatua portin ja uuden rakennettavan jalkakäytävän kohdalla. Portin leveyttä suurennetaan näkemien lisäämiseksi.

Kuva 5. Hiekkakenttä ja nykyiset liikuntavälineet

Valaistusta parannetaan sijoittamalla uudet valaisinmastot hiekkakentän reunoille, alustavat sijainnit on esitetty asemapiirustuksessa. Valaistus toteutetaan energiaa säästävillä Led- valaisimilla, valaisinpylväiden alustava korkeus 16 metriä. Valaistus ohjataan painonappivalolla, jolla käyttäjä voi laittaa valot päälle.

3a JA 3b KATSOMO, KUULUTTAMO JA AJANOTTORAKENNUS

Urheilukentän katsomona on avoin teräsrunkoinen katsomo, katsomon istumapenkit on viidessä rivissä. Katsomon pituus on noin 80 metriä. Katsomon istuintasot on uusittu muutama vuosi sitten.

Katsomo katetaan noin 1/3 kokonaispituudesta 30 metrin matkalla. Katetun katsomon rakentaminen on perusteltua kentällä käytäviä kilpailuja ajatellen. Katsomo on esitetty rakennettavaksi teräsbetonirakenteisella perustuksella, teräspilareilla sekä liimapuupalkkirakenteena (kuva alla). Katsomon rakentamista varten puretaan nykyinen katsomo ja asennetaan katoksen rakentamisen jälkeen takaisin.

Kuva 6. Esimerkki katetusta katsomosta

Kentän ajanotto- ja kuuluttamorakennus on rakennettu 2000- luvun alussa. Rakennuksen sisätilat eivät vastaa kunnoltaan enää käyttötarkoitustaan.

Rakennuksen tilalle sijoitetaan 2 kerroksinen tilaelementti, johon voidaan sijoittaa urheilun ajanoton ja kuuluttamon lisäksi alakertaan mm. myynti- ja varastotilaa. Rakennus sijoitetaan peruskorjattavan urheilukentän maalilinjan kohdalle ajanottolaitteiden takia.

Kuva 7. Nykyinen kuuluttamo ja varastokontti

4a, 4b, 4c JA 4d KASVILLISUUDEN KÄSITTELY

Itäpäädyn kasvillisuutta harvennetaan säilyttäen alueen arvokkaat puut. Aluskasvillisuutta poistetaan ja kaupungintalon suuntaan harvennetaan puustoa näkymien avaamiseksi. Kasvillisuuden käsittelyä ja puuston harvennusta tehdään myös Radiomäenkadun ja Salininkadun välisessä metsäalueessa. Alueilla kasvaa vieraslajeja mm. kurturuusua, jota poistetaan harvennusten yhteydessä. Itärinteestä on havaintoja (v.2007) uhanalaisesta ketoneilikasta, jonka kasvuolosuhteita harvennuksella parannetaan. Kasvillisuuden harvennus mm. palauttaa rinteiden paahtekasvien kasvuolosuhteita ja samalla parantaa myös koko alueen luonnon monimuotoisuutta.

Käsiteltävät alueet ovat jyrkässä rinteessä, missä työturvallisuuteen on kiinnitettävä erityishuomiota.

Kuva 8. Itäpäädyn puustoa kaupungintalon kohdalla

Urheilukentän katsomon takana oleva korkeaksi kasvanut puusto harvennetaan siten että oksat eivät paina aitaa ja ulotu katsomon päälle.

Ulkoilureitille avataan näkymiä koko pohjoisrinteen puolella Vesijärvelle ja kaupungin suuntaan. Radiomäen mäntyvaltainen harju ja sieltä avautuvat näkymät ovat merkittävä osa Lahden kulttuurimaisemaa. Näkymät ovat paikoin kasvaneet umpeen ja edellyttävät puiden ja kasvillisuuden käsittelyä ja harvennusta. Harvennuksissa säästetään ensisijaisesti harjukasvillisuutta luonnonmonimuotoisuus huomioiden. Alueelle sijoitetaan uusia penkkejä.

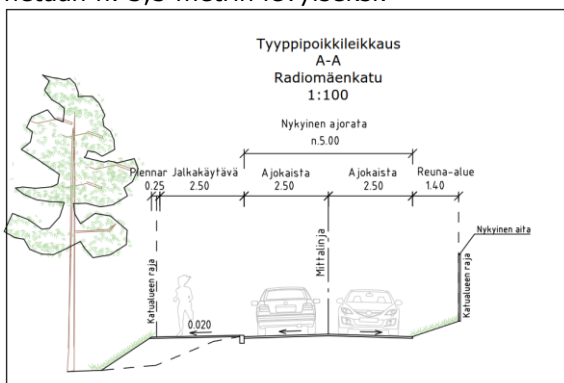
Kuva 9. Näkymä Vesijärvelle

5a JA 5b RADIOMÄENKATU JA PYSÄKÖINTIALUE

Radiomäenkatu on alueen ulkoilijoiden käyttämä pääreitti, liikenneturvallisuuden parantamiseksi ja ajonopeuksien alentamiseksi kadulle rakennetaan jalankulkuväylä kadun eteläpuolelle. Jalkakäytävän leveys on 2,5 metriä ja pituus 250 metriä, jalkakäytävä rakennetaan reunakivellä korotettuna. Pyöräily tapahtuu ajoradalla.

Kadulle rakennetaan myös uusi suojatie ulkoilureitin kohdalle kadun itäpäähän sekä urheilukentän pääportin yhteyteen korotettuna suojatienä. Jalkakäytävän kohdalta on poistettava nykyisiä puita.

Radiomäenkadulle rakennetaan kaksi ajoradan kavennusta, joissa 5,0 m levyinen ajorata kavennetaan n. 3,5 metrin levyiseksi.

Kuva 10. Radiomäenkadun poikkileikkaus

Radiomäenkadun päässä on alueen yleinen pysäköintialue. Pysäköintialue toimii urheilualueiden, radio- ja tv-museon sekä alueen ulkoilureittien ja hautausmaan pysäköintialueena. Alueella on 72 kpl henkilöautojen pysäköintipaikkoja, joista 1 kpl on liikuntarajoitteisen paikka.

Pysäköintipaikan aikarajoituksia tarkistetaan ja yhtenäistetään. Alueella on tällä hetkellä 2h ja 4h pysäköintirajoitusalueita kiekkopysäköintinä.

Pysäköintialueella poistetaan pysäköintirivin keskellä olevat lehtipuut 3 kpl, joista yksi runko on aiemmin poistettu. Nykyiset puut ovat kasvaneet ja rajoittavat pysäköintialueen käyttöä, puilla ei ole riittävästi kasvutilaa autopaikkojen välissä. Puut poistetaan juuristoineen ja alue päällystetään asfaltilla. Vihersaarekkeissa olevat nykyiset männyt säilytetään, alaoksia karsitaan autopaikkojen kohdalla.

Pysäköintialueen ja rakennettavan jalkakäytävän yhtymäkohtaan rakennetaan runkolukittavia pyörätelineitä, pyöräpaikkojen määrä on 32 kpl. Pysäköintialueelle osoitetaan alue mopoille ja sähköpotkulaudoille läheltä urheilukentän pääporttia.

Kuva 11. Pysäköintialue

6a, 6b, 6c, 6d JA 6e PORTAAT JA PORTIT

Urheilukentän itäpäädyssä olevat kolmet portaat kunnostetaan. Portaiden pituudet ovat n. 5 metriä, 3 metriä ja 3 metriä sekä leveydet noin 2 metriä.

Portaiden betoniaskelmat poistetaan piikkaamalla, askelmat uusitaan betonirakenteena ja kaidetolpat varustetaan kuparihatuilla. Betonivalussa huomioidaan ohut rakenne ja pakkasenkestävyys. Tarvittavin kohdin asennetaan uusi teräsverkko ennen betonivalua. Eteläisimmän portaiden teräsrakenteinen portti kunnostetaan hiekkapuhaltamalla ja maalaamalla portti vihreäksi. Portin kaidetolpat puhdistetaan ja betoniosa maalataan valkoiseksi.

Urheilukentältä luoteeseen laskevat graniittiportaot kunnostetaan purkamalla porraskivet ja asentamalla porraskelmat uudelleen. portaiden pituus on noin 8 metriä. Porraskelmat asennetaan betoniin, alusta tasataan murskeella. Portaot varustetaan molemmin puolin kaiteilla. Kasvillisuutta harvennetaan portaiden kohdalla ja valaistusta parannetaan.

Pohjoisrinteeseen leikkikenttäalueen ja ulkoilureitin välille rakennetaan kuntoportaot.

Kuvassa alla itäpäädyn kunnostettavat portaat ja portti.

Kuva 12. Itäpäädyn kunnostettavat portaat

Kuvassa alla hiekkakentältä keskustaun suuntaan johtavat kunnostettavat portaat, portaat varustetaan myös kaiteilla.

Kuva 13. Hiekkakentän kunnostettavat portaat

Harjukadun ja Elielinkadun suojateiden välillä on teräsportaait. Portaiden itäpuolen kaide on lisätävä, se on portaista poistettu. Harjukadun ja Elielinkadun suojateiden turvallisuutta parannetaan rakentamalla ajoradan kavennukset, jolloin jalankulkijalla on odotustila ennen suojatielle astumista. Kavennusten periaate on esitetty asemapiirustuksessa.

Kuva 14. Harjukadun ja Elielinkadun väliset portaat

Elielinkadulta leikkikentälle nousevat portaat ovat kunnossa ja portaissa on kaide.

Leikkipuiston alueelta Radiomäelle lähtevät portaat korjataan asentamalla graniittikivet uudelleen oikeaan kaltevuuteen ja täyttämällä askelmat kivituhkalla. Portaat perustetaan murskearinnan päälle.

Mannerheiminkadulta Radiomäelle johtavat betoniportaavat uusitaan. Portaiden muotoa muutetaan turvallisemmaksi kääntämällä portaiden sijoitusta ja varustamalla portaat kaiteilla.

Kuva 15. Mannerheiminkadun portaat

Pohjoisrinteeseen leikkikenttäalueen ja ulkoilureitin välille rakennetaan kuntoportaat, jotka parantavat Radiomäen saavutettavuutta keskustan suunnasta. Portaiden pituus on n. 35 metriä.

7a, 7b, 7c JA 7d ULKOILUREITIT

Radiomäen aluetta kiertää esteetön noin 1,5 km pituinen suosittu ulkoilureitti, reitti säilytetään nykyisenä ja huolehditaan sen kunnosta.

Kuva 16. Ulkoilureitti

Länsipäädyssä ulkoilureitiltä Mannerheiminkadun suuntaan alkava maastopolku kunnostetaan jatkamalla ylintä porrastasoa pidemmäksi. Porrastasot ovat puurakenteiset. Ulkoilureitille ja porraskaskelmille lisätään kivituhkaa.

Kuva 17. Ulkoilureitin kunnostettava porras

Radiomäeltä Mannerheiminkadun ja Salpausselän koulun suuntaan johtavalla polulla poistetaan kaatunut puu ja harvennetaan aluskasvillisuutta. Polulle lisätään kivituhkaa pinnaltaan kuluneisiin kohtiin.

Ulkoilureitillä on eroosion kuluttama osuus, jossa on nykyiset kaiteen kalistuneet maanpaineen takia. Ulkoilureittiä on tuettu puurakenteilla molemmin puolin raittia.

Nykyiset kaiteet poistetaan ja alarinteen puolelle asennetaan uusi teräsbetonirakenteinen tukimuuri, luiskien sortumat korjataan. Tukimuuri varustetaan kaiteella, jossa on pystyteräkset putoamisen estämiseksi.

Kuva 19. Ulkoilureitin kunnostettava osuus

Ylärinteen puoleiset puurakenteiset vaakajuoksut uusitaan.

Radiomäen etelärinteessä on polku, joka sijoittuu jyrkän luiskan yläreunaan. Turvallisuuden lisäämiseksi ulkoilupolulle asennetaan kaide, kaiteen tyyppinä 2-johteinen kaide.

Ulkoilupolulla olevan näköalapaikan nykyisen penkin yhteyteen lisätään toinen penkki.

Kuva 20. Ulkoilureitille lisättävän kaiteen sijainti

8a JA 8b LEIKKIALUE JA KOIRAPUISTO

Leikkialue saneerataan huomioiden myös viereinen hiekkakenttä ja luonnonliukumäki. Leikkialueen välineet, kalusteet ja varusteet pääosin uusitaan. Leikkitoimintoja monipuolistetaan, uusitaan mm. lohikäärme-teemainen keskuslaite, lisätään karuselli, hiekkalaatikko ja kiipeilyrinne. Keinuteline säilytetään paikoillaan ja siihen vaihdetaan 1 istuin. Leikkialueelle lisätään uusia pintamateriaaleja: turvahake, valettu turva-alusta ja betonikiveys.

Leikkialueen näköesteeksi muodostunutta kasvillisuutta poistetaan ja uusitaan huonokuntoinen puu. Leikkialueen, luonnonliukumäen ja kentän valaistusta parannetaan ja uusitaan

Kuva 17. Ulkoilureitin kunnostettava porras

Koira-aitaukseen museon alueelta tuleva hulevesiputki jatketaan nykyiseen koirapuiston kaivoon.

9 ESTEETÖN REITTI MANNERHEIMINKADULTA

Mannerheiminkadun suunnittelun yhteydessä on tarkasteltu esteettämän reitin rakentamista Salininkadun ja Mannerheiminkadun risteysalueelta rinnealueen kautta ylös Radiomäenkadulle.

Hankesuunnitelmassa ei ole reittiä tarkemmin suunniteltu, reitille on laskettu kustannusarvio ja arvioitu sen ympäristövaikutuksia.

”Rinteen jyrkkyyden takia esteettömmän reitin rakentaminen on haastavaa. Reitin kunnossapito mutkien ja kapeuden takia olisi vaikeaa, eikä talvikunnossapito todennäköisesti mahdollista. Polun rakentamisella olisi merkittävät maisemalliset vaikutukset. Tarkastellun sijainnin vieressä sijaitsee kunnostettaviksi suunnitellut portaat. Radiomäen esteetön kulkureitti on katuverkkoa pitkin. Kokonaisvaikutukset huomioiden, esteettömmän reitin toteutus Mannerheimintien suunnasta on poistettu hankesuunnitelmasta.”

7 YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET

Hankesuunnitelman toteuttamisella on vaikutus alueen ympäristöön.

Radiomäenkadun rakentaminen edellyttää puiden poistamista jalkakäytävän kohdalla. Osa puista on kuitenkin huonokuntoisia ja alueelle jää edelleen hyväkuntoisia puita.

Itäpäädyn kasvillisuuden harventaminen parantaa alueella esiintyvän uhanalaisen ketoneilikan kasvuolosuhteita.

Ulkoilureittien turvallisuuden parantaminen kaiteilla vähentää luiskien eroosiota.

Urheilukentän ja hiekkakentän valaistuksen rakentaminen aiheuttaa valaistusolosuhteiden muutoksen Radiomäellä. Valaistus on suunnattava urheilukentän alueelle hajavalon vähentämiseksi.

Urheilukentän perusparannuksessa käytettävät päällysteet ja materiaalit ovat voimassa olevien standardien mukaisia eivätkä aiheuta ympäristövaikutuksia. Rakentamisen aikana on käytettävät materiaalit suojattava ja aidattava.

Esteettömmän polun rakentamisella olisi merkittävät maisemalliset vaikutukset. Esteettömmän reitin toteutus Mannerheimintien suunnasta on poistettu hankesuunnitelmasta.